

Jim Putman și Bobby Harrington nu vă vor aminti doar importanța Marii trimiteri, ci vă vor îndemna și să faceți o schimbare de durată în lucrarea voastră. Dacă vreți să realiniați valorile bisericii voastre așa încât ucenicia să se afle în centrul lor, citiți cartea aceasta.

– Greg Surratt, păstor principal la  
Seacoast Church, autor al cărții *Ir-Rev-Rend*

Cartea aceasta este una de valoare. Bobby și Jim au crezut de multă vreme că eficiența misiunii bisericii depinde în mare măsură de capacitatea ei de a face ucenici. În *Turnura spre ucenie*, autorii ne spun de ce cred că așa stau lucrurile și ne arată cum putem face schimbarea necesară. Recomand această carte tuturor celor care caută să facă din ucenie o latură importantă a bisericii locale.

– Alan Hirsch, fondator  
al Rețelei Forge Mission Training

*Turnura spre ucenie* este o resursă incredibilă și practică pentru toți cei care vor cu adevărat să-i ajute pe oameni să Îl urmeze pe Isus. Jim și Bobby au împărtășit cu generozitate ceea ce au învățat în decursul celor peste cincizeci de ani cât au acumulat împreună în sfera plantării de biserici și a conducerii unor congregații înfloritoare. Sunt încântat să îi văd împărtășind experiența lor din domeniul uceniei. Liderilor de pretutindeni le va prinde bine să urmeze sfaturile lor.

– Jud Wilhite, păstor principal la  
Central Christian Church

*Turnura spre ucenie* prezintă în mod strălucit cele cinci schimbări care trebuie să aibă loc în fiecare biserică pentru a face ucenici mai mulți și mai buni ai lui Isus. Jim Putman a condus Biserica Real Life prin aceste schimbări și ne spune cu

mare sinceritate cum anume. Dacă vreți să știți cum să faceți ucenici, cartea aceasta este pentru voi.

– Dave Ferguson, păstor principal la  
Community Christian Church

Fără a da la o parte biserica, în starea ei actuală, cartea de față prezintă o viziune frumoasă a ceea ce ar putea fi biserica. Fiecare lider al unei biserici își poate însuși această viziune, trecându-și congregația prin „turnura spre ucenicie”.

– Dave Stone, păstor la Southeast Christian

Se pare că toți liderii bisericilor vorbesc despre formarea de ucenici. Jim Putman și Bobby Harrington nu doar vorbesc, ci și acționează în privința aceasta. Ei au făcut echipă cu cel mai de seamă promotor al uceniciei, Robert E. Coleman, care și-a consacrat viața formării de oameni care fac ucenici. Autorii oferă bisericii darul unei explicații bine studiate și robuste din punct de vedere biblic cu privire la facerea de ucenici, prezentând totodată implicațiile practice care pot fi aplicate în orice biserică pasionată de formarea de oameni care fac ucenici.

– Scott Thomas, păstor al departamentului de dezvoltare a lucrării la The Journey Church  
și autor al cărții *Gospel Coach*



# TURNURA SPRE UCENICIE

**CINCI PAȘI CARE AJUTĂ BISERICA  
SĂ FORMEZE UCENICI CARE FAC UCENICI**

**JIM PUTMAN & BOBBY HARRINGTON  
ÎMPREUNĂ CU ROBERT E. COLEMAN**

Editor: **Vasilică Croitor**  
Traducerea: **Veronica Oniga**  
Tehnoredactarea: **Denisa Croitor**

## Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Copyright pentru versiunea în limba română  
© 2022 by Succeed Publishing  
Publicată cu permisiune

Titlul original în limba engleză: *Discipleshift*  
Published by arrangement with  
HarperCollins Christian Publishing, Inc.

Copyright pentru versiunea în limba engleză  
Copyright © 2013 by Jim Putman and Bob Harrington  
All rights reserved.

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această carte nu poate fi reprodusă sau difuzată electronic, mecanic, prin fotocopiere, înregistrare audio sau în orice altă formă, exceptând cazul unor scurte recenzii sau citate, fără permisiunea în scris a Editurii Succeed Publishing. Toate citatele din Biblie, cu excepția locurilor precizate, sunt din traducerea Dumitru Cornilescu.

**Editura Succeed Publishing**  
Medgidia, str. Independenței, nr. 5  
Jud. Constanța, cod: 905600  
Telefon: 0744 623909  
comenzi@succeed.ro www.succeed.ro

# CUPRINS

Cuvânt înainte	9
Introducere	11
1. Motorul care pune totul în mișcare <i>Care este scopul dat de Dumnezeu bisericii locale?</i>	19

## **SCHIMBAREA 1 DE LA DUCEREA MESAJULUI LA FACEREA DE UCENICI**

2. Definirea unui ucenic <i>Ce este un ucenic al lui Isus?</i>	44
3. Cum să începeți să creșteți oamenii <i>Dacă vreți să faceți ucenici, de unde începeți?</i>	61
4. Cele patru sfere <i>În ce domenii trebuie să crească un ucenic?</i>	85

## **SCHIMBAREA 2 DE LA INFORMARE LA ECHIPARE**

5. Rolul liderului <i>Care este rolul liderului în procesul formării de ucenici?</i>	106
6. Un nou titlu: formatorul <i>Care sunt rolurile specifice ale păstorului care formează ucenici?</i>	124

## **SCHIMBAREA 3 DE LA PROGRAM LA OBIECTIV**

7. Componentele uceniciei de la om la om <i>Care este adevăratul rol al bisericii?</i>	146
8. Sufflecarea mâneșilor și implicarea <i>Pentru ce anume îi pregătiți pe oamenii din biserică?</i>	166

## **SCHIMBAREA 4 DE LA ACTIVITATE LA RELAȚIE**

9. Regândirea practicilor voastre <i>Cum duce la ucenicie fiecare lucrare din biserică voastră?</i>	184
--	-----

10. Grupul mic relațional	201
<i>Ce se întâmplă de fapt într-un grup mic?</i>	

## **SCHIMBAREA 5 DE LA ACUMULARE LA TRIMITERE**

11. O nouă unitate de măsură a succesului	218
<i>Cum măsurăm succesul?</i>	
12. Schimbarea uceniciei în biserica voastră	234
<i>Cum implementați ucenicia în biserica voastră?</i>	
Mulțumiri	252
Note	253
Despre autori	254



## CUVÂNT ÎNAINTE

Ceva lipsește în viața Bisericii. Instituția de astăzi are o formă politicoasă de religie, dar pare să fie lipsită de putere, de puterea de a schimba radical cursul îndărătnic al societății. Aceasta nu înseamnă că în Biserică nu se petrece nimic demn de luat în seamă. De fapt, se petrec multe, iar dacă succesul se măsoară în întâlniri mari, clădiri mari și bugete mari, atunci Biserica pare să o ducă destul de bine.

Însă trebuie pusă următoarea întrebare: această afacere chiar îndeplinește mandatul încredințat Bisericii de Cristos, și anume acela de a forma ucenici și de a-i învăța pe aceștia să facă la fel? Aceasta este misiunea Bisericii. Da, vrem ca bisericile să crească, dar devine dureros de evident faptul că mulțimile adunate în clădirile lor nu au avut ca rezultat o creștere corespunzătoare a numărului de vieți transformate. Unde găsiți jertfirea molipsitoare și consacrarea deplină față de Mare Trimitere? În obsesia noastră de a vedea un număr tot mai mare de oameni convertiți, am acordat prea puțină atenție hrânirii credincioșilor pentru a-și trăi cum se cuvine credința. Această neglijență a dat naștere unei crize în Biserica zilelor noastre. Modul în care ne raportăm la această criză constituie, cred, subiectul cel mai important care ne stă astăzi în față.

De aceea, preocuparea acestei cărți trebuie luată în seamă fără întârziere. Cartea pune în discuție problema superficialității respectabile din casa Domnului și ne arată ce putem face în privința ei. Autorii apelează la Biblie și recunosc în modul lui Isus de a face ucenici un exemplu pe care îl putem urma cu toții. Nu avem nevoie de mulțimi pentru a duce lumii mesajul Evangheliei. Este adevărat că Domnul nostru S-a adresat uneori mulțimilor, însă cea mai mare parte a timpului a petrecut-o cu câțiva învățaței. Esența instruirii lor a constat în faptul că au stat lângă El. Lucrarea nu a fost văzută

ca o chemare rezervată clericilor, ci ca un mod zilnic de viață care dovedea ascultare de Cristos. Multiplicarea acestui tipar devine scopul preoției tuturor credincioșilor.

Clădind pe adevărul acesta, autorii Jim Putman și Bobby Harrington au conceput un plan prin care ucenicia intențională, dezvoltată prin relațiile personale și din cadrul grupului, devine punctul central al vieții bisericii. Desigur, pot fi făcute ajustări pentru adaptarea la diferite situații și culturi, însă principiile biblice oferă linii călăuzitoare pentru implementarea în orice context. Când această perspectivă asupra lucrării este cu totul nouă pentru o congregație care vrea să o adopte, sunt sugerate sfaturi utile în vederea tranziției spre acest model.

Experiența personală a autorilor conferă cărții un aer autentic. Paginile ei sunt scrise de păstori care vorbesc despre principii pe care le-au pus în practică. Validitatea învățaturii prezentate de ei poate fi văzută în bisericile lor care se bucură de creștere, precum și în rețelele de părtășie inspirate de exemplul lor.

Găsim aici răspunsul la lipsa de țel și de profunzime spirituală întâlnite în cea mai mare parte a creșterii înregistrate de Biserica de astăzi. Soluția propusă este una practică și deloc complicată. Mai mult, ea prezintă un mod în care poate fi schimbată lumea, om cu om. Nu toți vor fi de acord cu fiecare idee pe care o citesc, dar nu veți putea parcurge materialul fără să fiți provocați. Iar pentru aceia dintre voi care îndrăznesc să pună la inimă mesajul cărții, s-ar putea ca ea să deschidă ușa pentru un concept nou și captivant al lucrării.

– Dr. Robert E. Coleman



# INTRODUCERE

Unii dintre voi sunt supuși unei presiuni reale.

Trebuie să faceți lucrurile să meargă în biserica voastră. (Și ar fi de preferat să reușiți până duminica viitoare!) Constați un declin în ce privește participarea la slujbele bisericii, interesul, pasiunea, maturitatea spirituală, evanghelizarea, dărnicia sau eficiența și aveți nevoie (de fapt, *tânjiți*) să inversați trendul acesta. Vă rugați ca biserica voastră să aibă succes în a-și atinge scopul. Vreți să fiți cât mai eficienți cu putință. Căutați un instructor care să vă arate o cale clară și simplă spre atingerea succesului înțeles în termeni biblici. Rugăciunea noastră este ca materialul de față să vă ajute în toate aceste privințe și să o facă într-o măsură semnificativă.

Dar, chiar de la început, eu (Jim) vă invit să o luați încet și să rezistați imboldului de a sări direct la soluție. Sfatul acesta poate părea paradoxal, mai ales pentru liderii foarte hotărâți. Însă motivul pentru care vă îndemn să o luați încet este următorul: după cum e nevoie de timp pentru ca în orice biserică să apară probleme, e nevoie de timp și pentru a pune în ordine soluțiile și pentru a le aplica în contextul și în situația specifice bisericii voastre. Liderii sunt tentați deseori să citească o carte sau să meargă la o conferință, după care să încerce imediat să schimbe biserica lor potrivit cu următoarea variantă grozavă apărută pe piață, oricare ar fi aceasta. Ei caută o soluție care se potrivește tuturor, cu pași de urmat, și planuri care să poată fi aplicate repede în biserică. Dar subiectul cărții de față este altul.

Am văzut lideri căzând în capcana acestei tentații. În fiecare lună, aproximativ o sută de lideri de biserici din toată țara participă la programul de pregătire și dezvoltare oferit de biserica noastră, un eveniment de două zile unde prezentăm aprofundat și empiric procesele uceniciei. La început, țineam aceste programe la începutul săptămânii, în zilele de luni și marți. Liderii veneau în Post Falls, Idaho, unde se află biserica noastră, și participau întâi la un serviciu

al ei, după care urma programul de pregătire. Însă acum nu mai procedăm așa. Ținem sesiunile de pregătire la sfârșit de săptămână, joia și vinerea, fiindcă urmărim o anumită strategie: întâi are loc pregătirea, iar liderii pot participa la serviciile bisericii noastre după aceea, dacă doresc.

Problema era că liderii participau la unul dintre serviciile noastre, aruncau o privire superficială în jur și se grăbeau să tragă concluziile. Îmi spuneau că au descoperit care era „secretul” nostru. Îi întrebam întotdeauna care anume era acesta. Răspunsul lor era: „O, aveți o muzică grozavă. De asta avem și noi nevoie.” Sau spuneau: „Biserica voastră e prietenoasă și îi face pe oameni să-și dorească să revină aici, așa că la fel trebuie să facem și noi.”

Însă esența le scăpa printre degete. Nu muzica era răspunsul (deși vreau să avem în biserica noastră muzica cea mai bună posibil). După toate probabilitățile, problema cu care se confruntă biserica lor este mult mai importantă decât genul de muzică folosit. Este adevărat că, dacă vrem să-i ajutăm pe oameni să guste în weekend frumusețea relațiilor, vrem să fim prietenoși cu ei, însă aceasta nu este soluția în sine. O biserică nu va ajunge la miezul problemei dacă nu vede decât aspectele periferice.

E ca și cum jucătorul din echipa de baseball care aruncă mingea ajunge să aibă o problemă la umăr. El vrea să joace în continuare, așa că îi cere medicului să îi facă o injecție cu cortizon, medicament care reduce inflamația și umflătura locului accidentat. Umărul amorțește, așa că sportivul poate juca în continuare, însă el nu s-a ocupat de rezolvarea problemei. Merge pe teren și mai poate juca o vreme, dar curând situația lui se înrăutățește, astfel că e scos de pe teren pentru o perioadă îndelungată, dacă nu definitiv.

Așa se întâmplă când un lider impune o soluție rapidă, care abordează un aspect periferic, în loc să repare greșeala fundamentală pe care o face biserica lui. În felul acesta, el se ocupă de simptome, nu de cauză. Cartea aceasta aduce în prim-plan esența și o face pe îndelete. Alt motiv pentru care nu e indicat să vă grăbiți imediat să aplicați soluția, chiar dacă ați diagnosticat corect problema, este acela

că, de obicei, bisericile traversează încet schimbarea. Gândiți-vă la aisberguri sau la ambarcațiunile mari. Liderii înțelepți trebuie să se îndrepte lent spre orice schimbare culturală sau metodologie nouă. Indiferent ce vârstă are biserica voastră, dacă se întâlnește de mai mult decât câteva luni, înseamnă că ați instituit deja anumite moduri de a face lucrurile și că oamenii vin pentru că le plac aceste practici. Fiecare biserică are ADN-ul ei preexistent. Respectați-i pe oamenii din biserica voastră, arătați considerație față de cine sunt ei, față de aspectele pe care pune biserica voastră accentul și de metodologiile ei. S-ar putea ca acestea din urmă să fie ineficiente, dar biserica are motivele ei pentru a acționa într-un fel anume și va fi nevoie de timp pentru a o conduce pe drumul schimbării. Acționați încet și conduceți vasul vostru fără grabă și în mod înțelept. Vedeți care este soluția cheie la problemele bisericii voastre și apoi lucrați împreună cu echipa voastră, în contextul aspectelor specifice situației bisericii, pentru a implementa schimbarea în moduri eficiente și durabile.

Întotdeauna sunt în joc două elemente: alegerea destinației corecte și alegerea tipului și modului potrivit de conducere pentru a-i duce pe oameni la destinația dorită. Dacă sunteți niște lideri buni, dar care îi conduc pe toți spre locul greșit, ați eșuat. Dacă ați ales destinația potrivită, dar îi conduceți pe oameni într-un mod greșit, ați eșuat din nou, fiindcă nimeni nu vă va mai urma nici în direcția bună. Am întâlnit ambele probleme în repetate rânduri, așa că sfatul meu este să vă rezervați timp pentru a le face bine pe amândouă.

Mă urmăriți?

Nu este ușor să schimbați modul în care operează o biserică locală, pentru a o face să devină mai eficientă. Eu sunt primul care recunoaște că biserica noastră nu deține toate răspunsurile și că am făcut multe greșeli pe parcurs. Ne-a fost greu uneori să discernem deosebirea dintre un principiu biblic, care funcționează oriunde și în orice generație, fiindcă este instituit de Dumnezeu, și un principiu care se aplică doar în contextul nostru.

Toți liderii trebuie să facă la fel. Va trebui să descoperiți cu atenție cum funcționează mandatul biblic în situația voastră și apoi să aveți înțelepciunea de a conduce ca un păstor bun, ducând biserica spre locul potrivit. Deși am făcut și noi greșelile noastre, ceea ce am experimentat în ultimii ani (și ce experimentăm acum) este atât de captivant, de împlinitor, de opus situațiilor de care au parte atât de multe biserici din țară, încât nu putem să nu împărtășim ceea ce face Dumnezeu. Obiectivul pe care îl am în vizor în paginile care urmează este de a sublinia principiile biblice care țin de misiunea bisericii și de a observa cum se aplică ele în orice context sau cultură.

Dacă sunteți plantatori de biserici, îngăduiți-mi să vă pun în gardă dinainte. Marele plus al deschiderii unei biserici noi este acela că puteți porni la drum plecând de la niște baze noi. ADN-ul noii biserici va fi cel pe care îl creați voi și echipa voastră și toți cei care au plantat vreodată o biserică sunt familiarizați cu sentimentul palpitant inițial, care însoțește planificarea de la zero. Vă spuneți vouă înșivă, anticipând cu nerăbdare: „Acum conturăm biserica pe care Dumnezeu a născut-o în inima noastră.”

Însă, așa cum își dau seama mai târziu mulți plantatori de biserici, este ușor să porniți în grabă la drum și să încercați să creați ceva nou și diferit, doar pentru a descoperi că ați ajuns din neatenție să conturați ceva foarte asemănător modelelor pe care le cunoșteți. Nu v-ați dat seama că multe dintre supozițiile și practicile voastre au fost înrădăcinate în moduri de a face biserica ce s-au dovedit vătămătoare pentru ceea ce ați simțit că vă cheamă Dumnezeu să creați. Zicala: „Măsoară de două ori, dar taie o singură dată” este utilă în contextul acesta. Dacă vrem să creăm o biserică într-adevăr consacrată uceniciei, fiecare supoziție despre biserică trebuie să fie filtrată și reevaluată prin lentilele Scripturii și îndeosebi prin cele ale metodelor lui Isus privitoare la ucenicie și la biserică. Am rugat doi lideri și gânditori cheie din sfera mișcării uceniciei să mă ajute să scriu cartea aceasta. Cea mai mare parte a ei este scrisă la persoana întâi, ca să știți cine vorbește (Jim), dar aș vrea să fac o scurtă prezentare a coautorilor mei și să vă spun care este rolul lor în scrierea cărții.

Dr. Bobby Harrington este fondator și păstor principal la Harpeth Community Church, aflată în apropierea orașului Nashville din Tennessee. Biserica lui a fost plantată în 1998 și, la început, a folosit modelul atractivității, însă de atunci a făcut tranziția spre cel relațional-ucenicizator, pe care îl îmbrățișează cartea aceasta. Bobby știe din proprie experiență ce înseamnă să schimbe direcția unei biserici, îndreptând-o spre ucenicie. În ultimii zece ani, el a pregătit și a instruit sute de plantatori de biserici. Are patru diplome în teologie, inclusiv un doctorat în lucrarea creștină, obținut la Southern Baptist Seminary, astfel că aportul lui la scrierea acestei cărți se leagă de partea de cercetare și clarificare, precum și de întărirea mesajului ei cu ajutorul adevărului biblic.

Dr. Robert Coleman este o legendă în comunitatea evanghelică. La cei optzeci și patru de ani ai săi, a văzut multe exemple în ce privește modul în care o biserică își poate schimba direcția, alegând să pună accentul pe ucenicie, și cum poate trece de la supraviețuire la propășire. În 1963, dr. Coleman a scris o carte intitulată *Planul de evanghelizare al Învățătorului*, care s-a vândut de atunci în multe milioane de exemplare în lumea întreagă. A fost prima carte pe care am citit-o pe tema uceniei și cea care a influențat de atunci încoace ceea ce am așezat în prim-plan în lucrarea creștină. Dr. Coleman este unul dintre mentorii mei și el va adăuga anumite observații pe parcursul cărții, pentru a aduce mai multă lumină asupra subiectelor ei.

În capitolele următoare, vom vedea ce înseamnă să alegem o turnură nouă pentru bisericile noastre, așa încât ele să se axeze asupra uceniei biblice în contexte relaționale. Încurajarea mea pentru voi toți este să rămâneți flexibili, smeriți și dispuși să vă lăsați învățați. Haideți să ne angrenăm și să interacționăm cu conceptele prezentate în această carte. Și haideți să le parcurgem împreună pornind de la elementele centrale spre cele periferice. Dacă ne concentrăm întâi asupra filozofiei, asupra motivelor pentru care schimbarea este necesară, apoi vom ști de ce se acționează într-un anumit fel și vom putea adapta gândirea noastră la situația particulară a bisericii

noastre. Întâi vine filozofia și apoi adaptarea practică. (Întâi trebuie să știm „de ce”, înainte să ne dăm seama „cum”.) Veți observa că fiecare schimbare majoră este prezentată în două capitole. Primul capitol rezervat fiecărei schimbări pune accentul mai mult pe filozofia din spatele schimbării, iar al doilea se axează mai mult pe metodologie. (În cazul primei schimbări, am inclus două capitole consacrate metodologiei, fiindcă materialul ar fi prea amplu pentru a fi prezentat în unul singur.)

Fiți încurajați știind că nu sunteți singuri în acest proces. Dumnezeu ni Se alătură întotdeauna și Își face partea în mod desăvârșit. În timp ce analizați învățăturile din această carte și le raportați la situația bisericii voastre, Dumnezeu vă va ajuta să discerneți care sunt principiile biblice și care sunt preferințele voastre personale. El îi răsplătește pe oamenii care Îl caută, iar noi avem nevoie de tăria Lui ca să ne scoată din perimetrul în care ne simțim confortabil și să pornim la drum.

Oricare ar fi rolul pe care îl jucați în biserica voastră, oricare ar fi nivelul vostru de pregătire, indiferent dacă sunteți creștini de treizeci de ani sau de treizeci de săptămâni, Dumnezeu va lucra în mod remarcabil în și prin voi, precum și prin biserica locală din care faceți parte.

Ei bine, haideți să începem.

## PUNCTE CHEIE

- Rezistați imboldului de a sări direct la soluție. Prea mulți lideri sunt tentați să citească o carte sau să meargă la o conferință, după care să încerce imediat să schimbe biserica lor potrivit cu următoarea variantă grozavă apărută pe piață, oricare ar fi aceasta. Dar subiectul cărții de față este altul.
- Nu este ușor să schimbați modul în care operează biserica voastră, pentru ca ea să devină mai eficientă. Acționați încet și conduceți vasul vostru fără grabă și cu prudență. Vedeți care este soluția cheie la problemele bisericii voastre și apoi lucrați împreună cu echipa voastră, în contextul aspectelor specifice situației bisericii, pentru a implementa schimbarea în moduri eficiente și durabile.
- Suntem alături de voi în acest demers! Trupul lui Cristos este o echipă și chiar în timp ce scriem această carte ne rugăm pentru voi și pentru succesul bisericii voastre.



## Capitolul 1

# MOTORUL CARE PUNE TOTUL ÎN MIȘCARE

Care este scopul dat de Dumnezeu bisericii locale?

Bobby Harrington a alocat o mare parte a timpului său liber din ultimii zece ani pregătirii plantatorilor de biserici și creării de rețele plantatoare de biserici. A făcut-o cu bucurie. Dar, într-o zi, în timp ce pleca din Nashville la o întâlnire de rețea din alt oraș, un gând vag la început a devenit tot mai clar: nu se simțea în largul lui când se gândea la bisericile plantate. Aveau să dureze într-adevăr rezultatele tuturor acestor eforturi de plantare de biserici? Bisericile plantate aveau să fie plăcute lui Dumnezeu pe termen lung?

Plantatorii de biserici erau oameni minunați și evlavioși. Teologia era bună. Nivelul dedicării lor era de natură să îi inspire și pe alții. Dar el se întreba dacă abordarea plantării de biserici pe care o adoptaseră ei și colegii lui (inclusiv diferite organizații plantatoare de biserici) nu conducea cumva la un creștinism superficial, cultural. Înainte să se dedice plantării de biserici, trăsesese deja această concluzie cu privire la multe dintre bisericile cu vechime. Acestea aveau deseori probleme cu legalismul sau cu tradiționalismul ori le lipsea autenticitatea sau altceva din dorința lui Isus de a câștiga oamenii pierduți și suferinzi ai lumii. Însă în ziua aceea, Bobby a recunoscut în sfârșit în sinea lui că vedea aproape același creștinism cultural și în sfera plantării de biserici. Ceva trebuia reevaluat la nivelul aspectelor fundamentale.

În aceeași perioadă, noi (Jim și Bobby) am devenit prieteni buni. Aveam aceeași convingere fundamentală. Poate sunteți de



acord cu noi că, atunci când vine vorba despre biserica locală din Statele Unite de astăzi, ceva nu funcționează.

Marea întrebare la care încercă să răspundă această carte este cea a eficienței. Rezistați o clipă imboldului de a vă apăra pe voi înșivă sau biserica voastră. Nu apărați experiența voastră în lucrare, diplomele în teologie sau inima sinceră cu care doriți să îi vedeți pe oameni venind la Cristos. Nu apărați niciuna dintre activitățile care au loc la biserica voastră, nici mărimea congregației voastre, nivelul dărnicii, slujirea îndreptată spre cei săraci sau numărul noilor convertiți. Întrebați-vă doar: biserica are rezultate? Își îndeplinește rolul în cel mai bun mod posibil? Vă rog, rezistați imboldului de a răspunde afirmativ în pripă.<sup>1</sup>

Este adevărat că astăzi, pe teritoriul Statelor Unite, deși numărul credincioșilor este în scădere, încă sunt mulți oameni care vin la biserică, iar alții sunt implicați în activități adiacente lucrării creștine. Există slujiri destinate celor săraci, se construiesc clădiri, se desfășoară în forță numeroase programe și se dau bani.

Dar participarea la slujbe, activitatea frenetică, finanțele, construcțiile și programele nu sunt indicatori reali ai succesului. Întrebarea esențială privitoare la eficiență (întrebarea care contează în cele din urmă) este dacă oamenii care sunt mântuiți ajung să semene cu Cristos. Formăm ucenici maturi ai lui Isus, care nu sunt capabili doar să reziste culturii, ci și să facă ei înșiși ucenici ai lui Cristos?

Să trecem în revistă câteva studii.<sup>2</sup>

Statisticile recente arată că, atunci când vine vorba despre moralitate și chestiuni care țin de modul de viață, există puține deosebiri între purtarea (și putem presupune că în spatele ei se află și starea inimii) creștinilor și a necreștinilor.

Rata divorțului este aproape aceeași.

Procentul de bărbați care vizionează cu regularitate materiale pornografice este aproximativ același și vorbim aici despre unul ridicat.

Este de două ori mai probabil ca atitudinile rasiste să fie întâlnite în rândul creștinilor decât al necreștinilor.

Violența domestică, consumul de droguri și de alcool, precum și majoritatea celorlalte probleme sunt la fel de des întâlnite în rândul creștinilor ca și al celor necredincioși.

Să privim și la alte statistici privitoare la evanghelici. Unu din patru oameni care trăiesc în concubinaj se identifică drept evanghelic.

Doar șase la sută dintre evanghelici dau zeciuială cu regularitate.

Numai jumătate dintre oamenii care spun că frecventează regulat biserica fac în realitate lucrul acesta. Iar un număr semnificativ de tineri adulți (așa-numita generație „millennials”) cred că bisericile evanghelice nu seamănă cu Cristos și că nu sunt creștine. Între șazeci și optzeci la sută dintre tineri vor părăsi biserica după ce vor împlini douăzeci de ani.<sup>3</sup>

Mai puțin de unu din cinci oameni care pretind că sunt creștini născuți din nou au o perspectivă asupra lumii și vieții care include măcar câteva convingeri biblice fundamentale. Mulți oameni se numesc creștini, dar foarte puțini dintre ei vă pot spune ce înseamnă aceasta, din perspectivă biblică. S-ar putea ca ei să se numească creștini, dar să creadă în același timp că Biblia este plină de erori sau că Dumnezeu nu este un singur Dumnezeu care Se manifestă în trei persoane ori că Isus Cristos nu a trăit o viață fără păcat (sau că El nu este Dumnezeu) ori că, dacă sunt buni, ei vor ajunge în cer.

Când îi întrebați pe majoritatea evanghelicilor care este slujba lor, în calitate de credincioși, s-ar putea să vă spună că sunt chemați să Îl mărturisească altora pe Cristos, dar câți dintre ei chiar o fac? În cel mai rău caz, ei urmează regula potrivit căreia nu vorbesc despre politică și religie, astfel că mor fără să fi văzut niciun om venind la Cristos prin ei. În cel mai bun caz, invită oameni la biserică, dar consideră că facerea de ucenici nu este treaba lor, ci a păstorului.

Putem continua la nesfârșit. Nu putem să nu tragem concluzia că ceva nu merge cum trebuie. Unde este schimbarea de durată a vieții? Unde sunt viețile transformate? De ce oamenii din bisericile



## DESPRE AUTORI

**Jim Putman** este fondatorul și păstorul senior al lucrării Real Life din Post Falls, Idaho. Real Life a început cu un grup mic, în anul 1998, și a crescut, ajungând să aibă peste opt mii de membri. Lucrarea aceasta a fost lansată având la bază consacrarea față de ucenicie și modelul de formare de ucenici folosit de Isus, care este numit în cartea aceasta „ucenicie relațională”. Nouăzeci la sută dintre noi sunt activi în grupuri mici. Revista *Outreach* include mereu Biserica Real Life pe lista celor mai influente o sută de biserici din America. Jim este liderul fondator al noii Rețele de Ucenicie Relațională. Jim este absolvent al Universității de Stat din Boise și al Colegiului Biblic din Boise. Glasul lui ajunge la sute de mii de oameni din întreaga țară prin intermediul conferințelor la care este invitat, al internetului, radioului și serviciilor de la sfârșit de săptămână. Este autorul a trei cărți: *Church Is a Team Sport*, *Real-Life Discipleship* și *Real-Life Discipleship Workbook* (scrisă în colaborare cu Avery Willis și alții). Pasiunea lui Jim este ucenicia realizată prin intermediul grupurilor mici. Dată fiind experiența lui sportivă și cea de antrenor, el crede în valoarea instruirii solide ca mijloc de ucenicizare a altora. Locuiește împreună cu soția și cei trei fi ai lor în idilica zonă din nordul statului Idaho.

**Dr. Bobby Harrington** este fondatorul și păstorul principal al Bisericii Harpeth Community, aflată pe malul râului Harpeth, la sud de Nashville, Tennessee. Biserica Harpeth Community a fost deschisă în anul 1998 și a adoptat la început modelul atragerii oamenilor, însă acum face tranziția spre modelul de biserică axată pe ucenicia relațională. Bobby are patru diplome în teologie, inclusiv una la nivel de masterat, obținută la Harding Graduate School of Religion, și una de doctorat, de la Southern Baptist

Theological Seminary. Alături de Jim Putman, Bobby este unul dintre fondatorii noii Rețele de Ucenicie Relațională. Bobby a slujit ca director de cercetare, dezvoltare și conducere misională pentru Stadia, o organizație națională de plantare de biserici. A fost formatorul principal al plantatorilor de biserici în cadrul acestei organizații, calitate în care a pregătit sute de plantatori din 2003 până în 2011. A ajutat la înființarea sistemului rețelei naționale de plantare de biserici. A fost, de asemenea, președintele organizației Church Coaching Solutions, din 2005 până în 2010. Este autorul cărților *Together: Networks and Church Planting* (scrisă împreună cu Marcus Bigelow) și *To Trust and Follow Jesus: Relational Discipleship as the Core Mission of the Church*. Bobby este căsătorit cu Cindy și au doi copii, pe Ashley și Chad. Bobby și Chad s-au alăturat lui Jason Houser (de la Seeds Family Worship) pentru a publica o carte despre ucenicie relațională, intitulată *Dedicate*, care este destinată părinților.

**Dr. Robert E. Coleman** este o legendă în comunitatea evanghelică. La vârsta de optzeci și patru de ani, continuă să slujească la diferite seminarii ca profesor, inclusiv ca profesor emerit de ucenicie și evanghelizare la Gordon-Conwell Theological Seminary. Dr. Coleman este un prolific autor, care a scris sute de articole și douăzeci și două de cărți, inclusiv *Planul de evanghelizare al Învățătorului*, care s-a vândut în multe milioane de exemplare, fiind cea mai cunoscută carte a lui. A condus timp de optsprezece ani Școala de Misiune Externă și de Evanghelizare de la Trinity Evangelical Divinity School, iar înainte de aceasta a predat mulți ani la Asbury Theological Seminary. Între anii 1989-2001, a condus Institutul de Evanghelizare de la Centrul Billy Graham din cadrul Colegiului Wheaton și a slujit ca decan al Școlilor Internaționale de Evanghelizare Billy Graham. Este, de asemenea, membru fondator al Comitetului Lausanne pentru Evanghelizare Mondială și fost președinte al Academiei de Evanghelizare în Educația Teologică. Pasiunea lui este să petreacă timp cu familia, cu toți copiii și nepoții, precum și să păstreze legătura cu oamenii care i-au fost ucenici.



## DESPRE COLECȚIA EXPONENȚIAL

Interesul pentru plantarea de biserici a crescut semnificativ în ultimii ani. Nevoia de biserici noi nu a fost niciodată mai mare. În același timp, numărul modelelor și abordărilor sporește. Pentru a pune în discuție oportunitățile unice pe care le are Biserica în acest peisaj, Rețeaua Exponențial, în parteneriat cu Rețeaua Liderilor și Zondervan, a lansat în 2010 *Colecția Exponențial*.

Cărțile din această colecție:

- prezintă povestea bisericii care se multiplică;
- celebrează diversitatea modelelor și abordărilor pe care Dumnezeu le folosește pentru multiplicarea de congregații sănătoase;
- subliniază practicile inovatoare și de pionierat ale bisericilor care se multiplică sănătos;
- echipează, inspiră și provoacă liderii orientați spre Împărăție, oferindu-le uneltele necesare călătoriei lor, pentru a deveni lideri ai unei biserici care se multiplică.

Exponențial există pentru a atrage, a inspira și a pregăti liderii care pun pe primul loc Împărăția să devină parte a unei mișcări de mare impact, de biserici care se multiplică. Noi reprezentăm o voce la nivel național a acestei mișcări, prin Conferința Exponențial, prin Inițiativa Exponențial, Aventura Exponențial și Colecția Exponențial.

Rețeaua Liderilor există pentru a accelera impactul liderilor 100X. Crezând că discuțiile pline de semnificație și conexiunile strategice pot schimba lumea, căutăm să ajutăm liderii să pășească în viitor, explorând idei noi și găsind aplicațiile potrivite pentru fiecare context unic.

Pentru mai multe informații despre *Colecția Exponențial*, vizitați site-ul [www.exponențial.org/exponetialseries](http://www.exponențial.org/exponetialseries).